

Viața cultural-artistică

În preajma unei actrițe de excepție

Exact cînd am întrebât pe cineva unde aș putea s-o găsească, brusc s-a deschis ușa. A apărut ea, binevoitoare și sinceră, actrița îndrăgită de noi toți, - DRAGA OLTEANU-MATEI!

- Stimate Draga Olteanu-Matei, după atîția ani de activitate artistică exemplară, vă mai amintiri de perioada debutului?

- Pentru mine, toată viața actoricească a fost o viață de muncă, pe care am luat-o în serios, și așa voi munci pînă la sfîrșitul vieții. Anii debutului sînt la fel cu cei din prezent, pentru că eu debutez în fiecare clipă!

- Filmul, în viziunea dumneavoastră, reprezintă a șaptea artă ca a șaptea minune a lumii?

- Da. Filmul reprezintă pentru mine însăși rațiunea de a exista ca actriță și ca scenaristă. Reprezintă cea de-a doua lume a mea, prin spațiile căreia îmi permit luxul de a invita spectatori.

- Vorbiți-mi despre cel mai însemnat rol din ca-

riera dumneavoastră artistică.

- Despre asta nu se poate vorbi. Toate rolurile au fost pentru mine la fel de însemnate.

- Aveți vreun rol visat și pe care încă nu l-ați concretizat scenic?

- Foarte multe roluri mi le-am dorit și nu le-am concretizat scenic. Într-o viață de actor se poate întimpla să nu ai totdeauna șansa de a te întâlni cu rolurile rivnite (evident, dacă știi ce să-ți dorești!). Mă refer la categoria de actori din care fac și eu parte, actorii care-și cunosc posibilitățile și își aleg roluri conforme cu mijloacele lor de expresie. Nu-și doresc absurdul, cum, de pildă, nu mi-am dorit să joc Julieta, în schimb cu Daica nu m-am întîlnit niciodată, cu toate că aș fi dorit s-o joc, dar asta nu din neprecuperea mea!

Și poate și din dorința unor regizori de a se face și altceva decît s-o făcut pînă acum. Regizori care vor să facă mai întîi „altceva”. Dar eu cred că mai important e să facă în primul rînd „ceva”

și-abia mai apoi „altceva”!

- Ce simte actrița Draga Olteanu-Matei cînd își vizionează, premeditat sau din întîmplare, propriile filme?

- Multe. Sînt o multitudine de sentimente care se dezvăluie în voie în interiorul meu, atîta vreme cît scap de sub control, deoarece mintea e concentrată spre analiza cruntă și severă a celor ce-am făcut. Și nu mă iert, și sînt mai aspră decît cu oricine. Cel mai adesea sînt nemulțumită. Foarte puține roluri din cariera mea mi-au oferit satisfacția reușitei depline. Dar atunci satisfacția a fost totală!

... Cînd spectacolul a luat sfîrșit, în sală parcă mai răsună admirabila ei interpretare a baladei „Rică” de Miron Radu Paraschivescu. Iar cuvintele, venite spre inima noastră ca o tulburare, ne urmăresc și acum: „Aceste versuri le-am recitat pentru dumneavoastră, în amintirea marelui și bunului meu coleg, Amza Pellea”!

VĂ PROPUNEM O CARTE

Invitat al cenaclului odorhelan „Aron Pumnul”, acum un an și ceva, pe cînd îi apăruse „Ora ideală”, tînărul poet VIOREL DINESCU e prezent, iată, iarăși în librării cu a treia carte de poeme - „Ecuatii albastre” (Editura Eminescu). Prin acest fapt, el se arată un liric interesant, prodigios, demn de toată atenția, dispus să-și ducă la îndeplinire jurămîntul față de sine: - al dăruirii în și pentru poezie ca o sărbătorire a cuvîntului în patrie. Volumul recent, organizat în două secvențe egale („Structuri” și „Interferențe”), cuprinde poeme riguroase, din care respiră un lirism cerebral, reținînd totuși sentimentul ca factor coagulant al expresiei, ca miez sugestiv al imaginii. Scriitorul Eugen Barbu a remarcat, de altfel, caracteristicile proprii acestui lirism: „Este o poezie conceptuală care-și propune și reușește să păstreze puritatea și spontaneitatea emoției primordiale.”

Deși recurge, fără exagerări însă, la vocabule matematice, deși s-ar părea că stringența geometrică ar prima, totuși viziunea esențială e aceea a universului liric potențial. Poezia rămîne o ecuație lirică, intrucît se bazează pe întrebări fundamentale nedezlegate,

Ecuatii albastre

relocate la infinit de spiritul uman. Spațiul poetic e, prin excelență, al gândirii originare obținute prin jertfă: „Imaginile vin și pleacă-n vid / Cu dire lungi se risipesc în spații / În care zilnic moare Euclid / Zdrobit de absurdul altor ecuații.” (Spațiu Minikowski).

Se recunosc două tendințe fundamentale: una a a'ingerii absolutei prin integrarea panteistă în elemente și alta a impulsului orfic al cîntului universal („O muzică ascunsă-n plante”). Chiar iubirea, sentiment al întemeierii, se află tot sub zodia oglinzii, deși claritatea ei de odinioară s-a pierdut într-un „ecou ireversibil”, și de aici o nostalgie și admirabilă strofă, în stare să emoționeze profund conștiința cititorilor: „Te-ai rătăcit demult printre oglinzi / Și nu mai știi de ești adevărată, / Ecoul vieții n-ai să poți să-l prinzi / Ecoul nu se-ntoarce niciodată.”

Cu al treilea volum de versuri, concentrat la maximum, bogat în idei poetice și în expresii estetice valabile nu doar pe moment, Viorel Dinescu propune lumii niște ecuații lirice în măsură să rodească mai departe simburile traicic al poeziei românești!

Gîndirea se naște și din linii

Există, și acest lucru se știe, încă din vechime, o viziune illozofică asupra lumii, care așează la baza creării ei... punctul! Punctul care prin prelungire devine linie, linia care, constrînsă, devine cerc, cercul care se umilă și devine sferă, cub, con, paralelipiped...

Cu atît mai mult, grafică, artă subtilă ce încearcă să figureze, pe cît posibil, imaginea universului în trasee, poate să-și asume această viziune, deci poate apărea și ca gîndire ce se naște din linii. Și această perspectivă se degajă din lucrările graficianului KOLLŐ SÁNDOR, expuse recent la Casa Municipală de Cultură din Miercurea-Ciuc.

Stilul de artă acceptat cu încredere de artist este expresionismul, „noul Stil”, delimitat de Lucian Blaga drept „o relațiune

cu cosmicul, cu ilimitatul”, de unde acea sforțare de transcendere în altceva, acel strigăt al trupului uman spre depășire. Astfel, tendința de reflectare vine dinspre illozofie spre realitate, întrebarea ce se impune, în cazul acestei opere, este: „ce-ar fi dacă?”

„Ce-ar fi dacă” „proporția ideală” a lui Leonardo da Vinci - esența Renașterii - ar fi reproductată? Firesc, fără a-l concura pe marele italian și fără a ajunge, prin demitizare, pînă la extrema caricaturii. Cu o mină sigură, el exprimă epoca noastră convulsivă, în care înțelege că este artist. Și încă un lucru: Numai artiștii veritabili știu că orice operă își are capătul în „istoria sacră”, în mit.

Să-i urmărim, din acest unghi de vedere, lucrările expuse: Femeia imprumută aspectul viorii („Muzi-

că”), zeul Neptun, cu brațele desfăcute, crește din valurile mării, desfăcute și ele în trepte, sugerînd celebrul trident („Tainele mării”), tema cuplului, ca o refacere tainică a Androginului („Legătura II”), zeul Cronos îmbrătîrînd în linii trumuseștea femeii, mărul rămas în urma păsărilor călătoare, două trupuri unite în formă de clepsidră, uriașul Prometeu rezistînd în durere, în timp ce lingă el, vulturul mitologic și-a înfipt ciocul în omoplași și ghearele în vîntre, legendarul Icar, în prăbușire, ține c-o oripă soarele... Toate aceste grăitoare imagini ne fac să credem că graficianul Kollő Sándor va ști să-și organizeze intuiția artistică spre a putea arăta oamenilor că lumea se naște și din linii!

Rubrică realizată de Simion DASCALU

Cronică judiciară

Irepetabilul mers la apă al ulciorului!

În ziua de 4 mai a.c., Göde Gavril din Sînsimion a vrut să încerce o experiență care dintru început era sortită eșecului. Putea să știe acest lucru din experiența altora, care s-au... fript încercînd săvîrșirea aceluiași gen de fapte, și mai putea să-l desprîndă din înțelepciunea zicerii cum că „ulciorul nu merge de multe ori la apă”. La data respectivă reușește, temporar, să sustragă din

depozitul de legume și fructe al I.L.F. Harghita, din Miercurea-Ciuc, cantitatea de 270 kg cartofi și s-o transporte și ascundă la domiciliul său. Afîindu-se însă de această, la cercetarea făcută în gospodăria sa, s-a mai descoperit și peste 60 kg sfeclă roșie sustrasă cu două zile înainte de pe terenurile C.A.P. Pentru faptele sale a primit pedeapsa aplicată pentru prima faptă, dar în regim de penitenciar. (N. Șandru)

Paznicul nepăzit

Se mai întîmplă uneori, ca paznicul să fie precum lupul cioban la oi. Așa s-a întîmplat cu Tamas Rudolf, paznic la ferma zootehnică Cioboteni, aparținînd C.A.P. Toplița-Ciuc. Într-o bună zi a căsît cam 20 de ori de tîneajă aparținînd cooperativei, a uscat finul și l-a dus acasă nesingherit de nimeni. Că alt paznic peste paznic nu era. Totuși, adevărat este că opinia publică sub forma grijii față de avutul obștelesc este și ea o pază bună. Astfel, cineva a sesizat pe cine trebuie în legătură cu activitățile din agricultură ale susnumelui. Activități ce s-au consemnat în amănunțime într-un dosar penal... (I. Căndrat).

S-a revocat beneficiul grațierii

Prin sentința din 2 aprilie 1982, numitul Dani Atița din Sîntimbru, a fost condamnat pentru o anumită faptă cu caracter antisocial, la un an și două luni închisoare cu muncă corecțională. Pedeapsa, dar mai ales faptul că s-a bucurat de grațiere trebuia să-i fie temeinică învățare de minte în comportamentul ulterior și mai trebuia să-și închi-

puie că nu și a doua oară va fi iertat. Nu s-a gîndit astfel, dovadă că în data de 6 august a.c., călătorînd cu un tren de noapte pe ruta Sîntu Gheorghe - Tușnad, a furat rucsacul călătorului S. Emeric, în timp ce acesta dormea. N-a avut timp să facă nici măcar inventarul obiectelor din rucsac, pentru că a fost prins. Pentru această fap-

Niște oameni serioși...

(Urmare din pag. 1)

șeful acesteia, tovarășul Mezei Wilhelm, după ce ne-a îndemnat să notăm câteva nume de frunțișari și caracterizat lapidar: „Aștia, tovarășe, sînt niște oameni serioși”. Și atît. Cu unul dintre ei, Petru Serenec, „mașinist ferăstrău-panglică”, cum și-a denumit chiar el cu economie de vorbe meseria, am stat de vorbă nu prea mult timp, pentru că mașina a continuat să meargă, iar o colegă i-a luat locul pentru cîteva momente. D ce este Serenec om serios? Pentru că locul său de muncă este una din verigile importante în activitatea secției unde se lucrează pentru export. La el se realizează produsul finit, cu o panglică delicată de ferăstrău, ca un briu de oțel. Toată tehnica este să tai precis și subțire o placă de lemn, în condițiile unei severe

economii de material, în limitele unor parametri de calitate destul de rigizi, și să îi mereu cu urechea la sunetul ferăstrăului care, se mai poate lisura, și apoi rupe, lucru deosebit de neplăcut, ba chiar periculos. Asta însă nu s-a întîmplat pentru că în cei 21 de ani de cînd lucrează la această mașină și în această secție, interlocutorul nostru intuiește defecțiunea în stare incipientă și poate fi înlăturată.

Ca și alți frunțișari în întrecerea socialistă, Petru Serenec susține că nu a făcut nimic deosebit ca secția în care lucrează să aibă avans la plan aproape o lună, iar el să ajungă, firește, cu alți frunțișari, „la panou”. Și dacă ne gîndim bine, chiar că nu-a făcut și nu face nimic deosebit: se scoală la ora trei și jumătate dimineața, vine 7 kilometri pe jos dintr-un sat din comuna Subcetate, pregă-

tește mașina și la cinci jumate îi dă drumul. Apoi lucrează non-stop pînă la ora două cînd pleacă acasă, făcînd iar 7 kilometri. Nu are absențe nemotivate, nu are rebuturi. Și atîta tot. De altfel, nici omul nostru nu prea face mult caz de felul cum lucrează. Mai mult îl amuză faptul că făcînd un calcul reiese că în cei 21 de ani ar fi putut înconjuura de două ori pămîntul pe la Ecuator cu atîția kilometri ce i-a făcut de acasă la serviciu și invers.

A știut el bine șeful secției de ce a spus despre Petru Serenec că este un om serios. Pentru că, așa cum lucrează în fabrică, așa o face și în gospodăria proprie, unde cresc doi viței deja contractați, 15 oi, niște porci, păsări. De fapt, renumele i-a izvorit din muncă, teren fertil de unde răsare toate cele bune și bune ale caracterului uman.

Programul zilnic al mecanizatorilor...

(Urmare din pag. 1)

În această toamnă, de pildă, fertilizăm cu îngrășăminte naturale nu mai puțin de 60 la sută din suprafața cultivată cu grâu. De fapt așa am făcut mereu în ultimii ani și ca atare toate terenurile de care dispunem primesc îngrășăminte na-

turale cel puțin la 3 ani o dată. Semănatul l-am încredințat unuia din cei mai serioși mecanizatori pe care îi avem, e vorba de Koronka Iuliu, iar densitatea asigurată este 650-700 boabe germinabile la metru pătrat.

Pășînd în urma semănătorii ne convingem că într-adevăr se face o lu-

crare de bună calitate: brăzdarele intră la aceeași adîncime, sămînta este foarte bine acoperită, nu rămîne nici un bob la suprafață.

Paralel cu semănatul se lucrează intens la recoltatul furajelor. Zua vizitei noastre coincidea cu recoltarea ultimelor hectare de porumb pentru siloz din cele 43 cultivate. Deși anul acesta s-a obținut o avans pe 300 ha recolta a fost strînsă aproape în întregime, asigurîndu-se nutrețuri în destulă măsură și de bună calitate pentru cele 500 de juninci existente în ferma specializată de aici.

Felul responsabil în care se muncește la Înăceni, buna organizare a întregii activități, hărnicia deosebită a mecanizatorilor și cooperanților dîru garanții sigure atît în privința încheierii în timpul op'în a lucrărilor cit și în ceea ce privește calitatea acestor lucrări, cu o mențiune în plus pentru semănat.

C.A.P. Cozmeni: Recoltarea cartofilor se află în plină desfășurare.